

tages Hensyn til de økonomiske Forhold i Kommunen.

§ 17.

Statskassen tilsvaarer aarlig, fra 1ste Juli 1874 at regne, enhver af Skolefondene for Amtsraadsstredene og de i samme beliggende Kjøbstæder Halvdelen af det Beløb, som Fonden i hvert enkelt Regnskabsaar har at udrede til Pensioner for Skolelærere og deres Efterladte, Alderstillaag til Skolelærerne samt Skolepenge til Kommunefasjerne."

Naar imidlertid Udvalgets Flertal (fra hvilket dog Kiær her stiller sig) ser hen til Rigsdagssessionens fremrykkede Standpunkt og til den meget ringe Sandsynlighed, der baade i Følge heraf og i Følge de Anstuelser, der ere gjorte gjældende i denne Sag af det andet Things Flertal og som ikke saa hurtigt kunne ventes forandrede, er for, at et Lovudkast, der enten i det Væsentlige stemmede med det af Ministeren forelagte eller var ændret efter Flertallets Forslag, vilde kunne gennemføres til Lov i denne Rigsdagssamling, kan det kun finde det libet tiltalende og libet nyttigt, at Landsthinget foretager en anden Behandling, der drøfter Lovforslaget igennem dets Enkeltheder og giver det en ny Form ved en Række Afstemninger, hvilke, som Erfaringen synes at vise, under slige Udsigter have en mindre alvorlig Karakter og mindre Vaalidelighed end ellers. Naar nu hertil kommer, hvad der i Begyndelsen af denne Betænkning er udtalt om det efter vor Formening Hensigtsmæssige i, om end med nogle Aars Udsættelse, i hvilke Anstuelserne kunde klares og Sindene beroliges, at foretage en sammenhængende Gjemmemarbejdelse af hele Almueskolelovgivningen, ledes Flertallet til at tilraade Thinget at begynde anden Behandling med at drøfte og slutte den med at vedtage følgende Beslutning:

„Med Paaskjønneelse af den Stræben, der gaar igennem det forelagte Lovforslag, og med Anerkjendelse i det Væsentlige af Meget af de dertoptagne Bestemmelser, gaar Landsthinget, mistvølsende om, at der i denne Rigsdagsamling med Nytte kan arbejdes paa at bringe Sagen til Ende, idet det anbefaler Udvalgets Flertals Hensætning om en sammenhængende Bearbejdelse af hele Lovgivningen om Almueskolevesenet til Ministeriet, over til den næste Sag paa Dagsordenen“.

Udvalget har, efter at have yttret sig om det forelagte Lovforslag i det Hele og det Enkelte, endnu et Hverv at udføre, som det kun kan gaa til med Bekymring og Beklagelse af sin Mangel paa Evne til at finde og foreslaa Landsthinget bestemte Beslutninger. Der er indkommet til Landsthinget og oversendt til Udvalget en Række Andragen-

der fra Skolelærere i Kjøbstæder og paa Landet i forskjellig Stilling (Førstelærere, Enkel lærere, Anden lærere o. s. v.), fra alle Landets Egne, der, med Fremstilling af deres Indtægters Utilstrækkelighed og deres trykkende Naar, dels gaa ud paa at opfordre Landsthinget til, navnlig under Behandlingen af det Lovforslag, hvorover denne Betænkning afgives, at virke for en varig og gjen nemgribende Forbedring og Ordning af Lærernes Lønningsvilkaar, dels paa at begjære Thingets og i det Hele Rigsdagens Medvirkning til, at der ydes dem en midlertidig Hjælp under de siebliffelige for mange af dem saare ugunstige og trykkende Forhold.*) Medens Mindretallet henholder sig til sine ovenfor fremførte Ytringer og Forslag, skal Flertallet i Anledning af disse Andragender yttre følgende: Vi antage, at Skolelærernes Vilkaar for Tiden, ogsaa bortset fra de siebliffelige, men maatte ikke kortvarige, Konjunkturer, paa mange Steder ere utilbørlig ringe, idet de i 1814 givne og siden fornyede Udsigter med Hensyn til Jordlod og med Hensyn til Indtægt beregnet efter Sæd og Kapitelstægt ikke ere blevne opfyldte, og særlig tviv, at Anden lærerne ere meget uheldigt stillede. Men det vil være Landsthinget klart, at Initiativet til en Ordning ved Lov af Skolelærernes Lønning, et Alriggende, ved hvilket mange og forskjelligartede Overveielser af særlige stedlige og kommunale Forhold og overlevede Tilstande ere nødvendige og som kræver særlig Indsigt og et stort Apparat af Forarbejder, ikke med nogen som helst Udsigt til heldig Løsning af Opgaven kan tages af et Udvalg, nefat i Landsthinget til Prøvelse af et Lovforslag, hvori Lønningspørgsmaalet aldeles ikke er medoptaget, selv om for-

*) De indkomne Andragender ere følgende: 1) fra Lærere i vestjydske Kjøbstæder (Varde, Ribe, Ringkjøbing, Holstebro og Lemvig, ialt 21); 2) fra 347 Kjøbstadlærere over hele Landet; 3) fra Skolelærere i Ribe Amt (16 Underkrifter); 4) fra Børglum og Sveitho Herreders Lærereforening; 5) fra 14 Kjøbstadskolelærere paa Bornholm (ligegyldende med 2); 6) fra 5 Lærere paa et større Antals Vegne, der vare tilstede paa et Møde i Næstved den 7de Marts; 7) fra Lærere i Hørre- og Nørre-Herred i Viborg Amt (Nordsjællands Lærereforening); 8) fra et Møde af Landsbykskolelærere i Standerborg den 7de Marts (3 Underkrifter paa Forsamlingens Vegne); 9) fra Lærere i Stads med flere Herreders Provsti i Ribe Amt (41 Underkrifter); 10) Andragende til Rigsdagen, dateret Marts 1874 med 260 Underkrifter (afskrevne), saavidt skjønnes fra Aalborg, Viborg og Aarhus Stifter, Langeland og Sjælland; 11) fra 23 Skolelærere i Næs Herred, Ljsteb Amt.